

των βουνών του Αιγαίου, πὲ μέρη όπου ὁ ἀέρας εἶναι φαρμάκι μοναχὸ γιὰ ὅποιον ἄλλον. Κ' ὅμως ἔμα-  
τους ἀνθρώπους ἀφ' οὗς τοὺς βγαλὸν ἀπ' τὴν βρομέ-  
ρις τους μονιές καὶ τοὺς πᾶν σὲ βουνάλακα ἢ σὲ  
κάμπους ἀνοιχτοὺς όπου φυσᾷ δροσερὸ, μυρομένο,  
ζωογόνο ἀέρας, οἱ ἀνθρώποι ἀφ' οὗς μακρινόταν καὶ  
πεθαίνουν. Κ' εἰπεῖθ' δυσκολοβούμαστε νὰ πιστέ-  
ψουμε στὰ λόγια τοῦ φίλου μας, κάθε ψέφτης μὲ τὸ  
μαρτύριό του, μὰς λέγει, καὶ πᾶει καὶ μὰς φέρνει ἕνα  
ὄρατο βιβλίο ἐνὸς περὶ φημοῦ περιηγητῆ καὶ γιατροῦ  
ποῦ γύρισε τὴν Ἰνδία καὶ στὸ κατεβατὸ 153 μὰς  
εἰδείξε γραμμένα καὶ ζωγραφισμένα ἀρτὰ ποῦ σὰς  
λέμε.

Με τοὺς κίτῶνες λοιπὸν ἔμαθε φαίνεται ὁ ὄργα-  
νισμὸς στὸ φρικτὸ φαρμάκι, στὸ μολεμένο ἀέρα, καὶ  
δὲ μπορεῖ νὰ ζήσει διχως. Ἐ λοιπὸν, σὰς ἀείρει  
μὴ τέτλια ἀντοχῆς ποῦ θὰ καταντήσει τὸ νοῦμας σὰν  
τῶν Ἰνδῶν τὰ κορμιά; Γι' αὐτὸ λέμε πὼς ἐκ Θεοῦ  
θάνατο τὸ Συνέδριο. Ἰσως ἀπὸ θαθεῖ κανένα τρόπο  
ν' ἀπομακρύνει τὴν νέες γενεές ἀπ' τὴν ποδιές τῆς  
Ακαδημίας.

\* \*

Θάλασσα καὶ κάτω ἄλλο νὰ σὰς πούμε γιὰ τὰ  
«αὐδρὰ καὶ ἀκαταμαχητὰ». Θὰ σὰς θυμίζουμε  
ἐνὸς σοφοῦ καθηγητῆ ἕνα σοφώτατο ἄρθρο, ποῦ δη-  
μοσιεύθηκε, πᾶν τῶρα δὺς χρόνια, στὰ Παναθηναῖα  
καὶ ποῦ βουρδούριζε ἀπὸ τέτλια «αὐδρὰ καὶ ἀκατα-  
μαχητὰ», ὅπως ὁ κύριος τοῦ Πωχοπροβόλου ἀπὸ  
ψεῖρες ἀμυνθάλκτες. «Ὁνομα καὶ μὴ χωρὶς, λέγ' ἡ  
παροιμία. Τόνομα τοῦ σοφοῦ καθηγητῆ ἀρχίζει ἀπὸ  
καὶ ποῦ τελιώνει τόνομα τοῦ Κ. Παπαχρητῆ. Ἡ  
ὄρις του μεγαλὴ καὶ τρανὴ, σ' ἀνατολὴ καὶ δύση  
σημαίνει. Τ' ἀποστραγγίζει τὴν τὸ ἴδιο καὶ χει-  
ρότερο κ' ὁ Κύριος τοῦ πάντα γεμάτος ἀπὸ ἀδρὰ κ'  
ἀκαταμαχητὰ.

Παραπάνω δὲ σὰς λέμε γιατί ἔξομα πὼς εἶστε  
πολὺ δυσκολομύλητος στὰ προσωπικὰ καὶ φοβόμαστε  
μὴπως μὰς βρεῖτε ἀφ' ἄφορμῇ καὶ μὰς ἀρνηθεῖτε  
ζανά καὶ τῶρα τὴ φιλοξενία. Δὲν πιστεύουμε νὰ μὰς  
κάνετε ἀπὸ τὸ ἄδικο, μάλιστα περιμένουμε καὶ κα-  
ναδυὸ θαετικά λόγια, γιατί ἔχομε' ὁρῆση, ὅπως σὰς  
τὸ χαραζάμε στὴν ἀρχή, νὰ σὰς γράψουμε μαρκεῖς  
ἀρδῆς γιὰ τὴ γλωσσικὴ ἔρευνα ποῦ ἀνοίξατε στὸ  
περιοδικὸ σας. Ἡ γνώμη μας εἶναι πὼς τὸ πρόβλημα  
δὲ βαλῆκε ἀπὸ μὴδὲς ἀρχῆς στὴ θέση του Ἀλήθια  
ποῦναι καὶ πολὺ δύσκολο. Τὸ εἶδατε παραπάνω στὰ  
τραγουδογραφικὰ. Χρειάζεται πολλὰς φορὲς γιὰ νὰ  
τοποθετηθεῖ κανεὶς καλὰ ἕνα ζήτημα, πρὶν πολλὰ  
μελέτη, κόπος, σκέψη, προσοχή, παρὰ νὰ λύσει ἕνα  
πρόβλημα.

Τὶ νὰ σὰς πούμε; Δὲν τὸ πιστεύουμε πὼς μὲ τὰ  
σωστὰ σας ζητήματα νὰ φωτισθεῖτ' ὁ ἴδιος. Σὲ τί  
παρεκαλῶ; Γιατὶ ὁ ἕνας γράφει ἔτσι καὶ ὁ ἄλλος  
ἄλλιως, ἀπὸ χρειάζονταν ἰδιαίτερον, κανοῦρια ἔ-  
ρεβνα γιὰ νὰ τὸ μάθετε. Καὶ περιμένετε νὰ σὰς τὸ

ποῦν οἱ ἴδιοι; Τὶ τάχα τῆς πολυγλωσσίας τὰ αἷτια  
δὲν εἶναι ὁλοφάνερα; Τὰ παλαιὰ ἔξομα πρὶν ὅλοι.  
«Νέαν τροπὴν» μὰς υποσχέθηκαν νὰ δώσετε στὸ  
ζήτημα, καὶ περιμέναμε κ' εἴχαμε μεγάλῃς ἐλπίδες!  
Τὴν Παλιὰ Διαθήκην τὴν ἔξαμα, κ' ἀπ' τὴν ἐρεβνὰ σας  
περιμέναμε νέο κήρυγμα. Ἐνα κ' ἀπλὸ γιὰ μὰς τοὺς  
ἀπλοὺς καὶ πολλοὺς ποῦ κἀνομα Ἐνα, τὸ ἕνα ποῦ τὸ  
λέν' ἔθνος, κήρυγμα γιὰ τὸ πὼς ἀπὸ δῶ καὶ μπρὸς θὰ  
μορφωνοῦνται ὁ λαὸς καὶ τὰ παιδιὰ ποῦ μένουν ἀγρᾶ-  
ματὰ μὲ τὰ γράμματα σας κ' ἀνεμῶντα μὲ τὴν σο-  
φίαν σας. Ἐρεβνα γιὰ τὴ γλώσσα εἶναι ἔρεβνα γι'  
ἀρτὰ κ' ἔρεβνα ποῦ δὲν κοιτάζει νὰ λύσ' ἀρτὰ τὰ ζη-  
τήματα δὲ ξέρει τί θέλει καὶ τί ζητᾷ.

Ὡστόσο ὅρα πρὶν νὰ πᾶμε καὶ ζητώντας  
συμπάθιο γιὰ τὴ πολυλογία σας προσκυνῶμε μὲ τὸ  
ἀνῆκον σεβας.

ΣΤΡΑΤΟΣ καὶ ΦΩΤΗΣ

Γενάρης 1904.

Κουταλιανὸι

## ΘΥΜΗΜΑΤΑ

Θυμᾶμαι ἀπόψε στὸ παλὸν σπιτάκι μας στὴν «χώρα»,  
—Θλιμένη μόλις ἐδούσαν τὰ λόγια τὰ παλὰ  
Καὶ οἱ θρήνοι ἀπὸ τὴ χεῖλ σου καὶ ἀπὸ τὰ μάτια  
[ἢ μπόρα  
Φθινόπωρα διαδατικά στὴ νέα καλοκαίρι.

Θυμᾶμαι τὸν παλὸν σκοπὸ λυπητέρᾳ ἐτραγοῦδα.  
Ρόδο χλωμὸν ἐστόλιζε τὰ δάδερνα μαλλιά.  
Στὸ κλάμα ἡ λάρμα ἐκέρωνε, στὸ φῶς καὶ ἡ  
[πεταλούδα  
Γύρω στὴ θάλην ἡ ἀμοιρη ποδοῦσε ἀνθοῦ ἀγκαλιά.

Θυμᾶμαι σιγομᾶλτα ἐψιθούριζε μὴ ῥέμα  
Κι' ὁ τόνος γύρω στὸ φτωχὸ σπιτάκι μὴς νυχτιᾶς  
Μάκρανε ὡδὰν τὸ ἀπάντεχο τῆς ἐρημιᾶς τὸ ὄμμα  
Στὰ θάλαρα δάση ποῦ σιγοῦν τὰ φύλλα τῆς ἱτιάς.

Θυμᾶμαι ποῦ χερὰκι ἀχνὰ ἐσώμωναν μὲ τρόμο  
Στὴ μοναξιά ἐνθυμίζοντας τὰ χεῖλ τὰ νεκρὰ  
Κι' ἀργὰ τὰ μάτια ἐδιάδαναν στῆς σκέψεις μαῦρο  
[δρόμο,  
Ὅτε τὸ στίθος ἐγερεν στενάζοντας πικρὰ.

Γλυκεῖά μου ἡ Ὁρόδο ἐστάλαζεν ὁλόνηχτα ἀπ'  
[τὰ ὕψη,  
Κ' εἶπε τὰ μάτια ἐψάλλοντας στὴν ἀστερη βροδεῖα.  
Παρακαλῶ τὸ ἀγιοτὶνὸ τὸ πνεῦμα σου μὴ θάλην  
Νᾶνε ἡ ἀγάπη μας, χαρὰ τοῦ πόνου ἡ συνοδεῖα.

ΣΠΗΛΙΟΣ ΠΑΣΑΓΙΑΝΝΗΣ

## ΡΩΜΕΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Κ. ΘΕΟΤΟΚΗ

## ΑΚΟΜΑ;

Τὸ λητροβεῖο ἄλιθε. Δυὸ φωτιές μαζὲς ἐρέγ-  
γαν ἀδύνατα στὴν καπνοῦρα ποῦ ἀνάδινε ἡ σιὰ.  
Τὰ λιβὰρι ἐτριξε, ἡ ζιφταριὰ ἐσώρωνε λαδί. Τρεῖς  
ἀπὸ τοὺς συντροφούς ἐδοῦλεσαν, δυὸ ἄλλοι ἐκοιμῶν-  
ταν κατὰ γῆς ἀπ' αὐτοῦ στὰ λήστα. Ἦταν μεσάνυ-  
χτα καὶ κρύο.

Ἡ πόρτα ἀνοίξε. Ἐνας κυνηγὸς ἐμπῆκε μὲ τὰ  
σκυλιά του, ἄντρας ὡς σκᾶντα χροῶν, μεγάλος μὲ  
ἀντρίκια ἀλλὰ ἥμερον ὄψη, καὶ ποῦ ἐφορούσε φέσι  
καὶ σιγγοῦν καὶ πλατοβράκι. Ἐρπινότουσαν ταρχα-  
μένους.

«Καλὴ σπερά Ὀδοῖση» τοῦ εἶπαν «ἐθάρσεις  
κουνάδια;

«Καλὴ σπερά» ἀποκρίθηκε «ποῦ εἶναι ὁ Κούρ-  
κουπος;

«Αὐτοῦ πέρα κοιμᾶται» ἔκαμε ἕνας ἀπὸ τοὺς  
δουλερτάδες ἄντρας μισόκοπος καὶ ποῦ ἦταν, καθὼς  
λέγει, τοῦ λητροβεῖο ἀκαρθευκῆς. Κ' ἐπρόσθεσε.

«Κούρκουπε, ἔξωλα. Ὁ ξαδερφός σου.

Ἀλλὰ ὁ Κούρκουπος δὲν ἐξυποῦσε· εἶχε βαρύν  
ὑπνο· καὶ ὁ Ὀδοῖσης ἐπῆγε σιμὰ του καὶ τὸν ἐσκύν-  
τησε μὲ τὸ πόδι.

«Τὶ εἶναι» ἔκαμε μισοκοιμ. σμένος. «Τῶρα, τῶρα  
ἐπλάγιασα. Ἦρθε κι' ὅλας τὸ ἀλλὰ γι' ἐμένα;

«Ἐπὶν» ἡ γυναῖκα σου οἰ θέλει ἡμῶν γιὰ  
κουνάδια καὶ τὴν εἶδα».

Ὁ Κούρκουπος ἐσηκώθηκε ἀμέσως ἀνέσυχος.  
Ἦσαν νεὸς ὡς ἐικοσιπέντε χρόνων ἄμορφος ὄχι  
μὰ τὸ ἀνέβλεμα τοῦ εἶδεχνε πολλὴν καλωσύνη.  
Κι' αὐτὴς ἦσαν χωριάτικα ντυμένους, λυγδερὲς ἀπὸ  
τὰ λαδία, καὶ μὲ κορμὶ μαζωμένο λίγο ἀπὸ τὴν  
ἀκοπὴ ἐργασίας.

Οἱ δύο ἄντρες ἐβῆσαν ἀντῆμα. Τὸ χωριὸ ἐκοι-  
μάτου. Ἡ ἀστερηγιὰ ἐφώτιζε τὸ δρόμο. Κάπου  
κάπου σκύλος τοῦς ἀληχτοῦσε.

«Τὶ τρέχει» ἐφώτιζε ὁ Κούρκουπος σκιασμένος.  
Ὁ ἄλλος δὲν ἀπολογήθη. Σιωπηλὰ ἐφτάσαν  
βιαστικὸν στὴ γειτονιά τους. Ὁ Κούρκουπος ἐτρέξε  
στὸ σπιτί του, ἀλλὰ ἐβῆκε τὴν πόρτα μονταλωμένην  
ἀπ' ὄψε.

«Ποῦ εἶναι;» ἐφώτιζε ντροπισμένος.

«Πέρα στοῦς Ἐρμῶνες» τοῦ ἀπάντησε ὁ Ὀδοῖ-  
σης· καὶ χωρὶς ἄλλο λόγο ἐκίνησε πρὸς τὸν κατήφορο.  
Ὁ ἄλλος ἀκούσθηεν· κρύος ἔδρος ἐπερῶνεν τὰ μέλη  
του· οἱ πλάτες του ἐπαγῶναν· εἶχε χάσῃ τὴν ὁμι-

## Ο ΓΥΝΑΙΚΟΚΟΣΜΟΣ

## ΚΑΡΤ-ΠΟΣΤΑΛ

Ἡ Βασιλικούλα—Κικὴ τὴν λένε τὴν φίλην  
μου, μὰ μένα μ' ἀρέσει νὰ τὴ φωνάζω, καὶ  
πὼς θυμῶνε! μὲ τ' ὄνομα ποῦ τῆς ἔδωσε ὁ  
νουνός της—ἡ Βασιλικούλα λοιπὸν ποῦ λέ-  
γαμε ἀνταλλάσσει Κάρτ-Ποστάλ. Τῆς μόδας  
εἶναι. Τὸ ἔξω. Μοῦ τὸ εἶπε κ' ἡ ἴδια. Καὶ μά-  
λιστα ἄλλη δικαιολογία ἀπ' αὐτὴ δὲ βρῆκε,  
ὅταν τῆς ἀπέδειξε πόσο ἀσεμνο καὶ πόσο—  
τὸν δεῦτερο χαρακτηρισμὸ τὸν ἀξίω ἀσέμ-  
πλῆρωτο—εἶναι μὴ κόρη μὲ κάποια ἀνα-  
τροπὴ καὶ μὲ κάποιο ἠθικὸ ἐγώτισμὸ νάντα-  
λάζη, ἔστω καὶ σεμνότερες εἰκόνας, ἀπὸ τὴν  
Ἀγία Γραφὴν παρμένες ὅλες ἡ ἀπὸ τὸν Γερο-  
στάθη, μὲ νέους ποῦ δὲν τοὺς ξέρει καθόλου  
καὶ ποῦ μπορεῖ ὅλοι νὰ μὴν εἶναι καὶ τόσο  
ἄξιοι αὐτῆς τῆς οἰκειότητας.

—Καὶ ὁ πατεράς τί λέει; τὴν ἐρώτησα.

—Ὁ μπαμπὰς δὲ λέει τίποτα!...Γελάει μὲ  
τὴς νόστιμες κόρες ποῦ μοῦ στέλνουν καὶ  
πληρώνει τὰ ἔξωδα!...

Ἀφ' οὗ γελάει ὁ «μπαμπὰς», ἐγέλασα κ'  
ἐγώ. Ἐγέλασε καὶ ἡ Βασιλικούλα. Καὶ μὲ γέ-  
λια μ' ἐρώτησε.

—Ὅτε μὲ μένα δὲν ὀ' ἀποφάσεις, κυρία  
σεμνότην, νὰ παίξης, τὸ εὐχάριστο αὐτὸ  
παιχνίδι;

—Νὰ πάρης πίσω τὸν τίτλο ποῦ μοῦ δι-  
νεις, τῆς εἶπα, γιατί σεμνότην δὲν εἶμαι  
ἄλλο σεμνουφία κ' ἄλλο ἀξιοπρέπεια. Νὰ  
τὸ νοιώσης. Μ' ἕναν ἄνθρωπον ποῦ δὲν τὸν  
ἔξω καὶ ποῦ δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἀνάγκη νὰ  
τὸν μάθω, δὲν βλέπω γιὰ ποῦ λόγῳ νανοῖζω  
μὴ οἰκειότητα ἀφ' οὗ ἐμπορῶ νὰ περῶ τὴ  
ζωή μου καὶ χωρὶς αὐτὴ. Ὁ μπαμπὰς αὐτὸς ἄς  
μοῦ λείπη. Ἐχει τόσας ἄλλας ἐνασχολήσεις  
εὐχάριστες ἢ ζωὴ, ὥστε αὐτὴ ἡ περιττὴ, καὶ  
φορτικὴ, ἀν' ἀγαπᾷς, ἐνασχολήσεις δὲν μ' ἀρέ-  
σει καθόλου.

Τῆς εἶπα κ' ἄλλα πολλὰ καὶ δὲν κατώρ-  
θωσα νὰ τὴν πείσω.

—Καλὰ σὲ λέγαμε καὶ στὸ Ἀρσάκειο Γε-  
ρουσία, μοῦ εἶπε κ' ἀρχίσαμε ἀμέσως νὰ μι-

λιά του.

Ἐκατεβήκαν στὸ στενὸ μονοπάτι πρὸς τὴ θά-  
λασσα. Ὁ τόπος ἦτον ἐρημὸς. Τὰ βουνὰ ὀρθώμενα,  
ἀνακατωμένα καὶ ἀπόγερμα, φαίνονταν τὴν ὥρα  
ἐκείνη μαῦρα· τὸ νερὸ τοῦ τράφου ἐβράζε μὲ τὴς πέτρες.  
Στὸ τρίστρατο τοῦ φουρτισμένου ἐσταθῆκαν κ' ἐλυ-  
φθηκαν πίσω ἀπὸ ἕνα βράχο. Ὁ Κούρκουπος ἐκίνησε  
γιατὶ τὰ γόνατά του ἐτρέμαν, ὁ ἄλλος τὸν κοίταξε  
ζητώντας νὰ μαντέψῃ τὴν ὄψιν του στὸ σκοτάδι.  
Ἀνέμειναν κ' ἀφοκρᾶζόνταν.

Οἱ φτερωτὲς τῶν μύλων ἐγύριζαν ἀκοκὰ κ' ἐφτά-  
ναν σταυτὰς τοὺς τὰ τραγοῦδια τῶν μυλωνάδων,  
μαζ' ἡ μὲ τὴ βοή τοῦ νεροῦ καὶ μὲ τὰ λαλήματα τὰ  
πρῶτα τοῦ κοκόρου.

Ἐφθονοὶ οἱ σκύλοι ἐμοῦγρισαν, ἀλλὰ ὁ Ὀδοῖσης  
τοὺς ἴσχυσε μ' ἕνα νόημα κ' ἐμοιμοῦρισε.—«Ναί  
την. Πάρε». Καὶ τοῦ ἔβαλε τὸ καρποφύλλι στὸ χέρι.  
Ἐνὰς ἱσκιὸς τοὺς ἐπλησίαζε ἀνεβαίνοντας τὸ ρό-  
βολο. Μηχανικὸ ὁ Κούρκουπος ἐπῆρε τὸ ντουφεκί  
καὶ ἐσήκωσε τὸ λυκό. Τὰ μάτια του ἦσαν καρφωμένα  
ἀπ' αὐτοῦ στὸν ἄνθρωπο, ποῦ τῶρα ἐδιάβαινε βιαστικὰ  
σιμὰ τους. Οἱ σκύλοι δὲν ἐσάλεψαν. Κι' ὁ Κούρκου-  
πος ἀναστένανε βαθεῖα κ' εἶπε ἀκαρπομένους πωθό-  
νοντας τὸ ὄπλο.

«Εἶναι ἄντρας».

«Εἶναι ἀντρίκια ν' τυμῆν» οἱ σκύλοι τὴν ἐγνώρι-  
σαν. Χτύπησε.

λάμε γι' άλλα πράγματα.

×

— Ξέρεις τί έπαθα, καμμένη; μου έπεσε μια απ' αυτές τις βραβυές που εβόθε με την οικόγενεία της σπίτι μας να πάρουμε τό τσάι.

— Ιού νά τό ξέρω! Περιμένω να μου τό πής!

— Ένας αχρείος....

— Ξέρω! Θά σουστείλε καμιά κάρτα....

— Αυτό είναι!... Την έκανα κομμάτια!...

Καλά που δέν έπεσε στά χέρια του μπαμπά...

— Δέ θά γελοούσε και μ' αυτή;

— «Άφνος τάστεια σου, χρυσή μου! Ξέρεις... ό αχρείος....

— Πρώτα πρώτα να βάλουμε τά πρόσωπα και τά πράγματα στη θέσι τους. Ό άνθρωπος αχρείος δέν είναι.

— Μά ή κάρτα που μουστείλε;

— Σ' έστειλε την εζήτιση.

— Έγώ;

— Βεβαίωτα! Όταν εδημοσίευσες στις εφημερίδες πώς ανταλλάξεις κάρτ-πουστάλ, κ' εδίνες τή διεύθυνσι του σπιτιού σου, εδίνες μαζί μ' αυτή τή δικαίωμα στον καθένα να σου στείλην όχι μονάχα άσμενες εικόνες, μά κ' ερωτικά γράμματα—ξέρω κ' έγώ—έπ' τέλους, δ' τι θελήσιν. Αχρείος δέν είναι ό κύριος που σουστείλε την άσμενη εικόνα. Να με συγχωρήσ. Μονάχα που αντιλαμβάνεται αλλοιώς, από σένα τή «ευχάριστο» αυτό παιχνίδι. Τίποτε παραπάνω. Παίξει κι αυτός ό κύριος όπως και σύ, μά παίζει κατά τον ιδιόν του τρόπο. Δέν ήμπορείς να του ελπίς τίποτα. Γιατί τότε θά σου π' κι αυτός και θά σ' αποστομώσιν.

— «Κορίτσι μου, όταν βγαίνεις μέρα μεσημέρι με κουστούμι μπαλαρίνας στο δρόμο δέν ήμπορείς να με πής αχρείο αν σέ χαιρετήσω όπως χαιρετούν τις μπαλαρίνες κ' αν σου φερθώ όπως φέρονται σ' αυτές».

— Λοιπόν, φίλάττη μου, όταν δίνη μια κόρη τή διεύθυνσί της κ.τ.λ. δέν έχει κανένα δικαίωμα ναποκαλή τους άλλους αχρείους!...

×

Δέν θά συνεχίσω τή φιλική κουβέντα μας

Δίν ύπακουσε, γιατί δέν ήθελε να πιστέψει.

«Είναι άντρικια ντυμένη» του ματάκιπε άνυπόμονα. «Τήν είδα να κατεβαίνει».

Και με τά λόγια τούτα τού άπόσβυσε καθε έλπιδα. Ό Κούρκουπος έκατάλαβε μέσα του, πώς μελλόμενο τού ήτουν να γένει φονής; και ή σκέψη τούτη ήσαν τρομερή τόσο για τόν καλόν άνθρωπο που ένικούσε και την όργη και τή θλίψη του.

Έκείνη ως τόσο έμάκρινε κ' ήτουν έτοιμη να πάρει τή γύρισμα τού δρόμου.

«Τί προσμένεις; Μά; έφυγε. Αυτή είναι». Τούπε με βραχνή φωνή ό Θεόδωρος. «Μά; έντροπισάκατε».

Κ' έκαμε να τού άρπάξει τή ντουφέκι.

«Εσύ δέ θά τή σκοτώσεις!» Κ' έφώναξε άποφασισμένος. «Γυναίκα, σπάσου είδεμ'...»

Μά εκείνη έβελθη να τρέχει όσο έδύνατον, και μία στιγμή την έχασαν από μπρός τους.

«Είδες, είδες φεύγει ή άτιμη» είπε ό Θεόδωρος. Κ' έβριχτήκαν με μιά και οι δύο κατόπιτης, και οι σκύλοι την έκυνήγησαν άλχηχτώντας.

Άφου έπροσέπασαν τή γύρισμα την είδαν πάλι σιμά τους. Κι ό Κούρκουπος όργισμένος τώρα τής έφώναξε. «Στάσου, στάσου». Έν' ό άλλος τούλεγε.

— «Τράβε τής, τέλειω».

Μά ό Κούρκουπος δέν άκουε τίποτας. ήθελε τώρα να μάθει τή ντροπή του από τή σόμπα της, και, χωρίς να σταθούν, την έξάτρεξε όλόγυρα και την

ούτε θά ζητήσω την επέμβασί της Άστυνομίας και τής Εισαγγελίας για τάσμενα δελτάρια που στολίζουν τις βιτρίνες όλων των βιβλιοπωλείων και κυκλοφορούν τόσο ανετα και τόσο έλεύθερα. Έχουν τόσες φροντίδες κ' οι δύο αυτές Άρχές, ώστε δέν περισσεύει καιρός να φροντίσουν και για τή εικονογραφημένα δελτάρια. Τί να πρωτοκοιτάξουν και για τί πρᾶγμα να πρωτοφροντίσουν;

Οι γονείς μονάχα—αχ, αυτοί δέν έπρεπε να πολυενθουσιάζονται με τή «ευχάριστο» αυτό παιχνίδι και να πληρώνουν τή έξοδα, όπως έλεγεν ή αγαπημένη μου Βασιλικούλα, για να πλουτίζουν εκείνοι που τή πουλούνε και να δημιουργούνται αχρείοι, κατά Βασιλικούλα πάντοτε, κύριοι και ξαδιάντροπες κυρίες και δεσποινίδες.

Τί τά θέλετε όμως! Τό κακό αυτό που παίρνει τόσο απότομο δρόμο, μονάχα ή Πολιτεία θά έίπορούσε να τή σταματήσει, αν ακρίβαινε τή ταχυδρομικά από δύο λεπτά σέ τριάντα ή και σέ πενήντα λεπτά για τή κάθε δελτάρια. Να γινότανε αυτό, κ' άμέσως θά βλέπατε πόσο τή ευχάριστο αυτό παιχνίδι θά περιοριζότανε.

Η ΑΡΟΔΑΦΝΟΥΣΙΑ

## —Ο ΘΑΝΑΤΟΣ

## ΤΗΣ ΨΕΥΤΙΑΣ

Β \*

Ό κ. Μιστριώτης έχει έμποδίσει ν' αναβασθή στή σκηνή τού θεάτρου δράμα τού Αισχύλου μεταφρασμένο στή γλώσσα τήν όμιλούμενη. Τούτο είναι σημάδι, και μπορεί ν' έπ'ω'έν' άπόδειξι, όπως ό κ. Μ. δέν έννοει τόν Αισχύλο και δέν έννοει τούς αρχαίους κλασικούς, επειδή, αν τή έννοούσε, δέν θά τή έμποδίξε, αλλά μάλιστα θά τή έσύστανε. Έτσι κ

\* Η άρχή στή περασμένη φύλλο.

έπρόρτασε τέλος πρὸς τή έμπα τού χωριού, και την άδραξε από τά μαλλιά και την έβαλε κάτω.

Έκείνη έβριζε φιλή φωνή.

«Όχι, είδω! τούπε ό Θεόδωρος, αθά ξυπνήσει ό κόσμος. Δός μου τή ντουφέκι να μ' βρεθεί στή χέρια σου.»

Κι ό Κούρκουπος ύπακουσε. τού άπάφησε τή όπλο, και σήκωσε την τρομαγμένη γυναίκα στή δυό χέρια και την έσυρε στή σπύτι.

Άνοιξε ή θύρα, γιατί είχε τή κλειδιά, με κρύαν καρδιά, και τή άντρώγγο έμπήκαν μέσα μοναχοί τους, αυτός έκλεισε με δία τήν πόρτα.

Έμειναν για μία στιγμή χωρίς φως, κ' έφοβήθηκαν κ' οι δύο τους. Καθώς όμως ήτουν μαθημένη έβαλε προσανάμματα στή σιά που έκρουφκάιγε στήν όγνίστρα, και με μιάς έλαμψε τή σπύτι.

Τό πρόσωπο τού Κούρκουπος ήταν συγνεφιασμένο βλέποντάς τον έλίγωσε ή γυναίκα κ' έκθύσε χαμό.

Έφαινότουν μικρή σταντρίκια φορέματα που μολογούσαν τή έγκλημά της, και κοιτάζοντάς την τόν έπαρπηρε ή γολή, τή φρένα του έσκοτιστήκαν, με σιγήν άκόμα έσιώπατες, κ' ύστερα με βαθύν άνασασμό τής είπε.

«Τέτοια ώρα, άντρικια ντυμένη, στους Έρμους, Σκύλλα που ήσουν»

Έκείνη λόγο. Τότες έπήρε τή μεγάλην άπόφαση. Άνατρίχισε. έξέταξε με τή μάτι όλο τή σπύτι ζώντας και τή παρουσιάστη στήν όψη ένας κόπι-

έκείνοι οι άλλοι, κρύθοντας τή Εύαγγελία και τας διδασκας τού Χριστού, ή δέν έννοούν τόν Χριστό ή κινούνται από μιάν ιδέα και έναν σκοπό άλλον όπου είδω δέν είν' ό τόπος να τή αναφέρω.

Μπορεί νά έννοη καλή ό κ. Μ. τή γλώσσα των κλασικών και να ήναι ίκανός να τήν διδάξη, αλλά τήν τέχνη τους βέβαια δέν την έννοει και δέν την αισθάνεται. Άν τήν αισθανότουν, δέν θά έλεγε όσα έχει είπει, όπου δέν είναι άξια ένός καθηγγητή.

Με κρίσι και με αισθησι έχει βέβαια καλή έσκέψη και νά βγῇ έξω με έναν λόγο γελοιώδη και με αυτόν βάλη έναν φραγκό στή σημερινή έρμητικώ ρεύμα όπου κοιτεί να καταβιάση από τόν θρόνο της τήν ψεύτρα και φαισισμένη καθαρεύουσα και βάλη στή θέσι της τή γνώσι και νόμιμη κυρία και βασιλίσσα, όπου είναι ή γλώσσα ή κοινή.

Άλλά είναι ρεύμα αυτό όπου μήτε ό κ. Μ. μήτε όλοι οι Καθηγητάδες μήτε όλο τή στρατεύμα των φοιτητών δύνονται πλέον να τή σταματήσουν.

Άπό τήν ημέραν όπου ό Βαλαωρίτης είχε άπαγγείλει τόν περίφημον ύμνον του στον Πατριάρχη, κ' όπου είναι τή χειρότερο από τή έργα του, και είναι έργο τερατώδες κατά τήν ιδική μου γνώμη, κ' όπου οι Καθηγητάδες τού έθνικού Πανεπιστημίου, κατενθουσιασμένοι, τόν είχαν στεφανώσει και είχαν κηρύξει έπίσημως όπως ή κοινή και όμιλούμενη γλώσσα τού έθνους είναι και θά είναι ή γλώσσα τής ποιήσεως, από εκείνη τήν ημέραν τή ζήτημα έχει λυθεί πραχτικώς, και τή έχουν λύσει οι ίδιοι οι Καθηγητάδες.

Αυτοί, σάν άμαθείς και άνήνιοι, έπίστευαν όπως ή άναγνώρισι και ή παραχώρησι έκείνη ήτουν μικρή δουλειά και όπως ήμπορούσε να γένει χωρίς κανένα άλλο άποτέλεσμα. Άπό εκείνη τήν ημέρα, ύπακούοντας στή σύστασι των Καθηγητάδων, κανένα πλέον δέν έλαβε τήν έρεσι να γράψη στίχους στήν καθαρεύουσα. Και ή γλώσσα τής ποιήσεως και ή Γραμματική της δέν έμπορούσε παρά να γένη άργότερα και ή γλώσσα και ή Γραμματική τού πεζού λόγου.

Δύο γλώσσαι, μία για τούς άγράμματος και μία για τούς γραμματισμένους, θά έμπορούσε ίσως κατι λίγο να έννοηθ. αλλά δύο γλώσσαι, μία για τήν ποιήσι και μία για τή πεζή, είναι κατι παράδοξο όπου τή παραδειγμα τού δέν τή έχει δώσει κανένα άλλο έθνος στον κόσμο παρά μόνον έμετε.

δας που τόν άδραξε άμέσως. Εύρέθη σιμάτης και τής έλεγε φροβρίζοντας: «Πού ήσουν; πού ήσουν;»

Κι όσο έκείνη από τρομάρα κ' έλεγχος δέν άποκρινότουν, τόσο ή χολή του έπέρευε, τόσο τήν έταραγώνουσε κ' έκατάλαβε ή άτυχη πώς ήταν τώρα τή τέλος τής.

«Έλεος, έλεος» είπε. «άμαρτωλή είμαι, μά είμαι έγκυα» δικό σου είναι τή παιδί, μά τή Θεό!

Έμεινε ό Κούρκουπος. έγίνη κίτρινος. ό λόγος της τόν έξαρμάτνε.

Η σιά είχε πέσει, έκείνη έκλαιγε θερμά, όζω έξημέρινε.

Κι ό Θεόδωρος πούχε παραμονέψει έκτύπησε μ' όρμη βρειά τήν πόρτα. κ' είπε. «Ακόμα; ακόμα;»

Και σάν άπάντηση άκουστήκαν φωνές από μέσα.

—«Έλεος, έλεος, τή παιδί σου. Άπάνθρωπε, με σκοτώσεις!» και δυνατά όσο έδύνατον.—«Βοήθεια, βοήθει!»... «Α!»

Κ' ύστερα άκρα σιωπή.

Τότες όμως άνοιχτήκαν τάλλα σπύτια, κ' έβγήκαν οι γειτόνοι άνττοι, άνταριασμένοι κ' έσυναχτήκαν μπρός στού Κούρκουπος τή σπύτι, άντρες, παιδιά, ρωτώντας τί τρέχει, κ' έφοραστήκαν τή πνιμένο ρουχαλιτό που έβγαينه τώρα από μέσα.

Ό Θεόδωρος τούς άπακρίθη.—«Τήν έσκόωσει».

Κρασάδες (Κέρκυρα) Γενάρης 1904.

Κ. ΘΕΟΤΟΚΗΣ